گفتوگۆ لەگەڵ خاتوو پەرێز شوان.. ئامادەکردنی: کامەران حاجی ئەلیاس

خاتووشێوەکارپەرێز: حەزم بە دەرخستنی هەستەکانە لە ڕوخساری مرۆڤ ، بۆیە گرنگیم بەپۆرترەیت داوە

هونەرمەندی شێوەکار پەرێز شوان خاوەن سەلیقەیەکی جوانی هونەری شێوەکارییە ،سەرەتای وێستگەکانی هونەری لە شارەدێی خەلیفان، لە قوتابخانە بەشداری چەندین پیشانگەی هاوبەشی کردوە،دایك و باوکی پاڵپشتی سەرەکی بوون بۆ ئەوەی لەهونەر بەردەوام بێت،بۆ پەرەپێدانی حەزوو ئارەزووەکانی دەچێتە کۆلێژی هونەرلەهەولێر.. نەبوونی هۆڵ لە خەلیفان بۆنمایش کردنی بەرهەمی هونەرمەندان یەکێکە لە کێشەوگرفتی هونەرمەندانی ناوچەکە..بەچەند پرسیارێك بەسەرمان کردەوە.

هەڤپەیڤین- کامەران حاجی ئەلیاس

***پێمان باش بوو کورتەیەك لە ژیانی هونەری خۆت بۆ خوێنەرانمان باس بکەیت.**

- من پەرێز شوان خەڵکی شارەدێی خەلیفانم لەدایکبووی ساڵی ٢٠٠٠ هەر لە منداڵییەوە خولیاو ئارەزووی هونەری شێوەکاریم هەبوو لە قۆناغەکانی خوێند بەشداری زۆربەی پیشانگەکان بەشداریم کردوه، هەر ئەو حەزو ئارەزوه وای لێکردم بچمە کۆلێژی هونەر بەشداری چەندین پیشانگەی هاوبەشم کردوه ، یەك پیشانگەی تایبەتم کردۆتەوە،لە ئێستادا قوتابیم لە کۆلێژی هونەرەجوانەکانی زانکۆی سەڵاحەددین بەشی شێوەکاری.
- **پێش ئەوەی بچن بۆ کۆلێژی هونەرە جوانەکان ئێوە چۆن ئاشنا بوون بە هونەری شێوەکاری ؟**

-هەر لە منداڵییەوە حەز و خولیام هەبووە بۆ وێنەکێشان بەڵام نەمتوانیوە گرنگی پێ بدەم و بەردەوام بم تا تەمەنی 18 بۆ 19 ساڵیم ئەوکات توانیم دووبارە بگەڕێمەوە بۆ ناو هونەر و دەست بە ڕاهێنان و چاڵاکیەکانم بکەم بۆ بەدی هێنانی خولیاکانم ،بۆ ئەوەی بتوانم بەردەوام بم لەناو هونەر و گرنگی پێ بدەم بۆیە بڕیارم دا بڕۆمە کۆلێژی هونەر و بە شێوەی ئەکادیمی بخوێنم سەرەتا زۆر حەزم بە دیزاینی جل و بەرگ بوو بەڵام لەبەر هەندێ هۆکار وازم هێنا و دەستم کرد

بە کێشانی پۆرترەیت و حەزێکی زۆرم بۆی دروست بوو، وە حەزم بە دەرخستنی جوانی ڕوخساری مرۆڤ هەیە کەمتر حەزم بە سروشتە چونکە پێم وایە ئێمە ئەتوانین سروشتێکی جوان ببینین بەڵام کەممان ئەتوانین ڕووخساری مرۆڤ بخوێنینەوە لەبەر ئەوە حەزم بە دەرخستنی هەستەکانە لە ڕوخساری مرۆڤ ، بۆیە گرنگیم دا بە پۆرترەیت و بەردەوام بووم لەسەری.

- **بێگومان پاڵپشتی لەهەر کارێك پێویستە، کێن ئەو کەسانەی هاندەر و پاڵپشتی پەرێز بوون؟**

-هەر لە منداڵیمەوە دایکم و باوکم پاڵپشتی سەرەکی من بوون و وە پورێکم کە هەم مامۆستام بوو هەم پاڵپشتێکی زۆر باشم بوو و هانی دام بۆئەمە کۆلێژی هونەر وە هاوڕێیەکی زۆر ئازیزم یارمەتی دام کە ئەم کۆلێژە هەڵبژێرم و پەرە بە هیواکەم بدەم لە قوتابخانەش بەهرەی وێنەکێشانم دیار بوو لەبەر ئەوە مامۆستاکانم و هەندێ لە هاوڕێکانم پاڵپشتم بوون، لێرەدا ڕێز و خۆشەویستم هەیە بۆیان .

- **بەرێزتان جگە لە وێنە کێشان،لە دیزاینش دەستێکی باڵاتان هەیە، دەکرێت ئاماژە بەو لایەنەش بکەیت؟**
- وەك دەزانن کە زۆربەی هونەرمەند و نوسەر و شاعیرانی کورد لە زۆر بواردا دەستڕەنگینن ،منیش دیزاین یەکێکی دیکەیە لە ئارەزووە گەورەکانم لە تەك وێنەکێشاندا هەر خۆی ئەم دوو بوارە لە یەکەوە نزیکن بەڵام من زیاتر کاتم بۆ وێنەکێشان تەرخان کردووە بەڵام دیزایین خولیایەکی گەورەمە هەرچەندە زۆر ئیشم لە سەری نەکردووە بەڵام پێم وایە لە داهاتوو ئەیکەم بە ئیشی سەرەکی خۆم و حەزەکەم لەم بوارە کار بکەم،وە هەندێ ئیشم لەسەر دیزاینی گڕافیك کردووە پێم وایە ئەتوانم لەم بوارە بەرهەمێکی باش پێشکەش بکەم و زۆربەی خەڵکیش بە دڵیان بووە و خواستیان لەسەری هەبووە.
- **لە خەلیفان شوێنی تایبەت هەیە بۆ نمایش کردنی بەرهەمەکانت بۆنموونە هۆڵی تایبەت هەیە؟**

زۆر بە داخەوەم ،کە زۆر بە کەمی ئەتوانم تواناکانم دەرخەم لەبەرئەوەی شوێنێکی تایبەت نییە بۆ نمایشکردنی ئیشەکانم وادیارە ئەگەر ئارەزووی خزمەت کردنم هەبێت ئەوە سەختتر و دژوارتر ئەبێت بۆم ،بەڵام هێزی خولیاکانم زۆر گەورەترە و بە پشتیوانی خودا انشاو اللە سەردەکەوم.

- **بەشداری چەند پیشانگات کردووە؟**

بێگومان لە تەمەنی منداڵیم لە خەلیفان هەر کاتێك پیشانگا کرابێتەوە من بەژدار بوومە وە جگە لەوە بەژداریم کردووە لە

پێنج پیشانگای هاوبەش وە لە هەولێر و سۆران وە پیشانگایەکی تایبەتم کردۆتەوە لە سۆران هیواخوازم بتوانم لە چالاکی زیاتر بەژداری بکەم و بەردەوام بم.

- **ئاستی هونەری شێوەکاری لەناوچەی سۆران چۆن هەڵدەسنگێنێت؟**

هونەر مەیدانێکە بۆ خۆشگوزەرانی و بڵاکردنەوەی هۆشیاری و ڕۆشنبیریەت ، بەڵام بەداخەوە من لە ئاستێکی وا باش نایبینم هەرچەندە جێگای سەرسوڕمانە کە کورد خاوەنی هونەرو کلتوری تایبەت بە خۆیەتی لەبەر ئەوەی هەمومان ئەزانین کە هۆکاری سیاسی و هەڵوێستی دوژمنانی کورد هۆکارێکە بۆ دواکەوتن و کاریگەری لەسەر هونەری کوردی لەبەر ئەوە هونەرمەندی کورد کە ئەگەر کەموکوڕیشی هەبێت ئەوا قوربانی بارودۆخە سیاسییەکانن بەڵام هۆکارێکی تریش کە بوەتە هۆی ئەم دواکەوتنە حکومەتە کە وەك پێویست ، هەڵنەستاوە بە ئەرکی خۆی و گرنگی نەداوە بە هونەر و هونەرمەندان.

- **بیرت لەوە نەکردۆتەوەبەرهەمەکانت لەشارەکانی هەولێر، سلێمانی ، دهۆك نمایش بکەیت؟**
- بەڵێ ئەکید پێشتر لە هەولێر ئیشەکانمم نمایش کردووە انشاوالله لە داهاتوو ئەتوانم لە شارەکانیتریش نمایشی بکەم.
- کامەن ئەو هونەرمەندانەی کاریگەیان لەسەر تۆ هەیە؟

ئەگەر باسی هونەرمەندانی کورد بکەم ئیشی زۆربەیانم بە دڵە، بەڵام تایبەترینیان مامۆستایەکی خۆم مامۆستا نامۆ ڕۆستەم هەرچەندە ستایلی ئیشەکانم دوورە لە هی ئەو بەڵام بە تەواوی کاریگەری هەبوو لەسەرم وە چەندین هونەرمەندیتر کە ئیشەکانی زۆر تایبەتەلام وەکو بەڕێز سالار مەجید وە ئەگەر باسی هونەرمەندانی بیانی بکەم ، بە هەمان شێوە ئیشی زۆربەیانم بە دڵە بەڵام زۆر ئارەزووم لە ئیشەکانی پابلۆ پیکاسۆیە.

- پرۆژەی هونەری نوێت هەیە؟

بێگومان پڕۆژەی هونەری نوێم هەیە، بە تایبەت لە بارەی دیزاین کردنی بووك ماڵکە (مۆتیڤ) ،وە دەستم بە بەشێکی کردووە بەڵام نامەوێت زیاتر لەوە ئاماژەی پێ بدەم انشاوالله لە داهاتوو ئەبینن.

*زۆر سوپاس بۆ ئەو دەرفەتەی بەئێمەت بەخشی بەهیوای پرۆژەو کاری هونەری جوانتر.

-منیش سوپاسی ئێوە دەکەم بۆ ئەو دیدارە.

کێشەکانی لاهور و باڤڵ!.. عوسمانی حاجی مارف

کێشە ناوخۆییەکانی ئێستای یەکێتی نیشتمانی کوردستان، بە تایبەتی نیشاندانی ئاڵوگۆڕێک لە وەلاخستنی هاوسەرێکدا، جێگای سەرنج و تێڕامانێکی جدییە، کە دەست بەسەراگرتنی دەسەڵات و ئیمکانەتەکانی لاهور جەنگی بە کودەتایەک یان سەرکەوتنێک بۆ باڤڵ تاڵەبانی دەست نیشان دەکرێت، وە بۆتە مایەی جۆرەها لێکدانەوەو پێشبینی لەسەر پێگەو چارەنوسی یەکێتی و ئایندەی پەیوەندییەکانی لە نێو هاوکێشە سیاسی و ئاڵوگۆڕە سیاسییەکاندا.

ئەوە ئاشکرایە کە پەرشو بڵاوبونی یەکێتی نیشتمانی وەک هێزێک و حزبێک لە ناو بزوتنەوەی کوردایەتیدا مێژووییەکی تایبەت بە خۆی هەیە، کە ئەتوانین بەگشتی لە پەیوەند بە ڕۆڵ و پێگەیەک کە لە نێو بزوتنەوەی کوردایەتیدا هەیەتی لێکی بدەینەوە، ئەویش لەو جێگەو ڕێگەیەی یەکێتی نیشتمانی کوردستانە، کە لە لایەک لە بەرامبەر پارتی دیموکراتی کوردستاندا وەری گرتووە، لەلایەکی ترەوە چۆنیەتی پاشکۆبوونی بە دەخالەت و بەرژەوەندی سیاسی ووڵاتانی ترەوە بەتایبەتی بە حوکمی سنوری جوگرافییەکەی پێگەی سیاسی خۆی بە ئێرانەوە دیاری کردووە، ئەوەش ئاشکرایە هەر لەسەرەتای هەڵسوران و ململانێی سیاسی جەلال تاڵەبانی وەک یەکێ لە ڕابەرانی بەرجوا

ناسیۆنالستی کورد لە بەرامبەر بارزانیدا خۆی پێناسە کردوەو نیشانداوە، گەورەترین قڵشتی سیاسی و ڕێکخراوەیی و هێز، لە ناو بزوتنەوەی کوردایەتیدا دوو جەمسەری مەلایی و جەلالی بووە، تا ئەوکاتەی لە دوا ساتەکانی ژیانی سیاسی جەلال تاڵەبانیدا، دانی بەوەدا نا، کە هەڵەیەکی گەورەی کردووە سەنگەری لە بەرامبەر بارزانیدا گرتووە!

دابەشبوونی باڵەکانی نێو بزوتنەوەی کوردایەتی هەر لەسەرەتای هەڵسوڕانی سیاسی و پێکهێنانی هێزی چەکداریانەوە، بنبەستی مەوقعیەتی لاوازی بزوتنەوەی کوردایەتی بووە، لە پەیوەند بە ئەو نەخشەو بەرژەوەندیە سیاسیانەی کە ئامانجیان بووە بە هاوبەشی و بەشداریکردن لە دەسەڵاتی سیاسی بورجوا ناسیۆنالستی عەرەبیدا، لە هەر جۆرە شێوازێکی پێکهاتەی حکومەتی عێراقدا بێت.

ئەم ناکۆکییەی نێوان باڵەکانی بۆرجوا ناسیۆنالستی کورد، بە جیا لەوەی هەمیشە ئایندەو چارەنوسی سیاسی کوردستانیان خستۆتە ژێر پرسیارو مەترسیەوە، لە هەمانکاتدا هۆکارێکی سەرەکی بوون بۆ ڕوودانی کارەسات و بێئیرادەکردنی خەڵک و سەرگەردانی ژیانی دانیشتوانی کوردستان. مەلایی و جەلالی، هەمیشە مەرانەی گەورەترین سازش و ڕیاکاری و پاشکۆبون بوون بە دوژمنەکانیان. مایەی شکاندنی بە مەبەست و بەئەنقەستی شکۆی ئینسانەکان و وێرانکردنی کوردستان بوون، سونەتی تیرۆرکردنی یەکترو هەڵگیرسانی شەڕی ناوخۆ کارنامەیەکی گرنگی سیاسیان بووە، بەردەوام ناسنامەو پێناسەیەکی شەرمەزاری بون لە نێو هەڵسوڕانی سیاسی بزوتنەوەی کوردایەتیدا.

بە مانایەک گەر لە جیاوازیەکان و ناکۆکیەکانیان و شەڕەکانی نێوانیان وورتر سەرنج بدرێت، بە ئاشکرا دەبینرێت کە ڕاستەوخۆ پابەندبوون بووە بە بەرژەوەندی سیاسی لایەن و ووڵاتانی ترەوە، دەتوانین ڕاشکاوانە ئەو حوکمە بدەین کە تەواوی مێژووی هەڵسوڕانی سیاسیان هیچ پەیوەندیەکیان بە بەرژەوەندی خەڵک و چارەنوسێکی ڕۆشن بە چارەسەری کێشەی کورد و ئایندەی کوردستان و ژیان و گوزەرانی خەڵکەوە نەبووە.

لە واقعیەتی هەلومەرجی سیاسی ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بە گشتی و عێراق بە تایبەتی بەدوای هەردوو جەنگی کەنداودا، کە مایەی خوڵقاندنی گەورەترین گورز بوو بە لێدان لە ڕیشەی بنەما ئابوری و پەیوەندیە کۆمەڵایەتیەکانی عیراق و کوردستان، هەروەها هۆکاری فەراهەم هێنانی ڕێکخستنی بەربڵاوترین دۆخی گەندەڵی و دزی و جەردەیین، کوردستانیان خستە ناو چوارچێوەی گێژاو و جۆرێک لە ناجێگیری سیاسی کە دەسەڵاتی مافیاو میلیشیا پێکهاتەی سەرەکی زاڵی دەسەڵاتی سیاسی بێت. پارتی و یەکێتی، بارزانی و تاڵەبانی

دیارترین نمونەی نوێنەری خوێقێنەرو پێکهاتەی ئەو جۆرە لەدەسەڵاتی میلیشیایی و مافیایی و جەردەیی و گەندەڵی… بون و هەن.

هەر بە تێگەیشتن لەم فەزایەی کە پارتی و یەکێتی و بارزانی و تاڵەبانی کەوتنە دوای وێرانکاریەک کە لە نەخشەو سیاسەتەکانی دەوڵەتی ئەمریکاو هاوپەیمانانیدا جێبەجێ دەکرا، زۆر ئاسایە لایەن و حزبەکان و سەرانی میلیشیاو مافیاکان هەوڵبدەن بە قۆستنەوەی ئاسەوارەکانی ئەو جەنگەو تەنها بەرژەوەندیەکانی خۆیانی تیا ببیننەوە و لەو پێناوەشدا تەواو ئامادەن ملی یەکتر بشکێنن، شەڕی نێوان خۆیان هەڵدەگیرسێنن وە بێ گوێدانە هیچ پرنسیپێک و مافی مرۆق، دیلەکانی یەکتری دەکوژن، ئەمانە کاری مافیاو جەردەو درندەیە بۆیە هەروادە بێت.

دوای سی ساڵ لە حوکمڕانی، باڵاترین نمونەی دەسەڵاتی سیاسی شکستخواردویان نیشانداین لە پەیوەند بە بەڕێوە بردنی کۆمەڵگەوە لە قۆرخی سەروەت و سامان و جەردەیی و دزی و گەندەڵی وە بازرگانی و قاچاخچێتی بە نەوت… شاکاری هەڵسوکەوتی بێئیرادەکردن و بە بارمتەگرتنی ژیانی خەڵکن لە پێناو بەرژەوەندی هێزەکانیان و ئێستاش ناتوانن و نایانەوێت وەڵام بە خواست و پێداویستیەکانی خەڵک بدەنەوە.

سەرهەڵدانی هەر جۆرە ناکۆکی و ئیختلافاتێک لە نێوان حزبەکانی کوردایەتی و لە ناوخۆی هەر حزبێکیشیاندا بێت، لە نمونەی جیابونەوەی نەوشیروان و کودەتای ئۆستای باڤڵ لە یەکێتیدا، ئەوە لەلایەک واقعیەتی بونی ئەو جەنجاڵییەی پابەندبونی هێزە میلیشیاکانی بزوتنەوەی کوردایەتیە بە بەرژەوەندی سیاسی وڵاتانی ترەوە، لەلایەکی ترەوە هەوڵدانە بە کێبەرکێی ڕاگرتنی هاوسەنگی هێزەکیانە لە هەلومەرجێکی سیاسی دیاریکراودا، تا بەرژەوەندیەکانیان و هاوسەنگی هێزیان بەهەر بەهایەک بێت بپارێزن.

وەستانەوەی بەشەرمانە و یەکدەست بونی لاهور جەنگی و باڤڵ تاڵەبانی لە بەرامبەر ڕیفراندۆمدا بە بیانوی ئەوەی ریفراندۆمی پارتیە و تێکەڵبونیان بە بەرژەوەندی سیاسەتی هێرشبەرانەی حکومەتی عێراق و دەورو دەخالەتی ئێران، هەوڵێکی زۆر جدیان بوو بە لێدان لە هاوسەنگی هێزی بارزانی، بەڵام دواتر ئەو ئاڵوگۆڕانەی پێشهات و خۆڕادەستکردنەوە و گەڕانەوەی بارزانی بە ملکەچ بونی بە بەرژەوەندی سیاسەتەکانی حکومەتی عێراقی، مەرام و پلانەکانی لاهور و باڤڵی بە شکست گەیاند، بارزانی نەک توانی هاوسەنگی هێز بە قازانجی خۆی و پارتی بە پارێزراوی بگەڕێنێتەوە، بەڵکو هەنگاوێ زیاتر باڵادەستی هێزەکەی خۆی سەلماند، واتە لاهور و باڤڵ لە پەیڕەوکردنی دوبارە کردنەوەی سیاسەتە شکستخواردووەکانی “مام”دا

دوبارە شکستێکی تریان تۆمارکرد.

ئەتوانین ئەو پێشهاتەی لە دەسەڵاتی هێزەکانی یەکێتی نیشتمانی کە بە سەرکەوتنی باڤڵ و کەنار خستنی لاهور ئەژمار دەکرێت لەم چەند خالەدا کۆبکەینەوە:

یەکەم؛ ئەو ئالۆوگۆڕە سیاسیانەی کە لە ناوچەکەو عێراق و کوردستان بەدەخالەتی ووڵاتانی زلهێزی دنیاو تورکیاو ئێران بەڕێوەیە، زیاتر بۆتە ناڕۆشنی یەکلایی بونەوەی چارەنوس و ئایندەی کوردستان، بەگشتی یەکێتی نیشتمانی سیاسەتێکی ڕۆشن و یەکدەستی نیە کە هاوسەنگی هێزەکەی چۆن و پەیوەست بونی بەکام پلان و سیاسەتەوە بپارێزێت، هەر باڵێکە لە قەوانێک دەخوێنێ.

دووەم؛ بەگشتی دەسەڵاتی سیاسی حزبەکانی کوردایەتی بە تایبەتی پارتی و یەکێتی، بنەماڵەی بارزانی و تاڵەبانی بنبەستن و گیریان کردوە لە بەرامبەر توڕەیی و ناڕەزایەتی و وەڵامدانەوە بە خواستەکانی خەڵکەوە، نەیانتوانیوەو ناتوانن هیچ ئاسۆیەکی ڕۆشن نیشان بدەن، ئەم بنبەستەش زیاتر یەخەی بە یەکێتی و بنەماڵەی تاڵەبانی گرتووە بەو پێوانەیەی یەکێتی بە پێگەیەکی لاوازتر لە بەرامبەر پارتی و بارزانیدا دەردەکەون و دەوری سەرەکیان لە حکومەتدا نیەو بێدەسەڵات و زەلیل خۆیان نیشان ئەدەن، هەرباڵێک لەناو یەکێتیدا کێشەکە دەخاتە ئەستۆی باڵەکەی تر، لە ئاکامدا دەبێت باڵێکیان گورزێک لە باڵەکەی تر بدات.

سێیەم؛ قۆرخکردنی سەروەت و سامانی کوردستان و جەردەیی و قاچاخچیتی لە ناوچەی سەوزدا لە سایەی دەسەڵاتی یەکێتیدا مەرکەزیەتی نیەو هەر باڵێک بەسەربەخۆ ئەتوانێ توانای هێزەکەی بە تاڵانی بەکار بهێنیت، واتە میلیشیاکانی یەکێتی وەک چەند مافیایەکی پەرشوبڵاو کۆنترۆڵی بازاڕ دەکەن، هەمیشە سەرقاڵی بارگرژی و ناکۆکی و پلانگیرین لە نێوان خۆیاندا، هەر لایەکیان سەرکەوێت خولقێنەری زیاتری گێژاوو ناجێگیری سیاسیە و زیانی زیاتر بە ژیان و بەرژەوەندی خەڵک دەگەیەنێت.

چوارەم؛ سیاسەتی چاوەڕوانی بۆ ئاڵوگۆڕو پێشهاتە سیاسیەکانی ناوچەکەو کارکردی لەسەر کوردستان و هێزە سیاسیەکان، هەمیشە سروشتی گێژاوی سیاسەتی “مام” بووە و باڵەکانی ناو یەکێتیش پەیڕەویان کردوە، هەر بۆیە دوای جەلال تاڵەبانی هەر باڵێک چارەنوسی چاوەڕوانیەکەی وەک قومارێک گرێداوە بەو ئاسۆ سیاسیەی کە پێی وایە پێگەی لە ناوچەی سەوزدا بەهێزتردەکات، هەرئەمەشە کە دەبینین بەشێکیان چاویان لە حکومەتی بەغداو بەشێکیان چاویان لە پارتی، بەشیکیان ئێران و بەشیکیان تورکیا، بەشێکیان ئەمریکاو بەشێکیان روسیا…

ئەوەی ئێستا لەبەینی لاهور و باق□دایە و بەسەرکەوتن بۆ باق□ پ□ردەی شانۆگەریەکە دادرایەوە، ڕادەستکردنی یەکێتی نیشتمانیە بە سیاسەتێک کە بارزانی لە پاڵ لەشکرکێشی تورکیا بۆ کوردستان پیادەی دەکات!.
٢٤/٧/٢٠٢١

کێ؟ دۆڕاوی شەڕی نێوان هاوسەرۆکانە.. شاخەوان سەنگاوی

یەکێتی ئەو پارتەی نێو گۆڕەپانی سیاسی کوردستانە، کە هەر لە سەرەتایی دروست بوونیەوە هەتا ڕۆژگاری ئەمڕۆیی لە دەیان ویسگەی ژیانی سیاسی خۆیدا، توشی پێکدانی جەمسەرەکان (باڵەکان)ی هەڕەمی دەسڵاتی خۆیی بۆتەوە. کە هەندێ جاریش هۆکارێک بووە بۆ هەڵگیرسانی شەڕ لە نێوان هەمان ئەندامان و لایەنگرانی پارتەکە. ئیدی چە لە زەمەنی شاخ یان شارا بێت. کە هۆکارێکیش بووە بۆ پاکتاوکردنی دۆستەکانی دوێنێ و دوژمنەکانی ئەمڕۆ.
کەواتە یەکێتی و مێژووی یەکێتی ڕاهاتووە لە گەڵ پ□کدانی نێوان جەمسەرەکان (باڵەکان) هەر بۆیە یەکێتی بەوەها پێکدانێکی ٨ تەمووز ئاسا بە مەعنای ووشە ناکەوێت. بەڵام لە هەمان کاتدا تووشی خوێنبەربوونی داخلی دەبێت واتا تووشی داخورانی پەیکەری ڕێکخراوەیی دەبێتەوە. هەروەکو بینیمان لە ئەنجامی جیا بوونەوەی بزوتنەوەی گۆڕان لە ٢٠٠٩ دا تووشی چی داخورانێک بۆیەوە کە هەتا ڕؤژگاری ئەمرۆش نەیتوانیەوە ئەو داخورانە ساڕێژبکات چ جای ئەم ڕووداوانەی مانگی تەموز.
هەر بۆیە دەپرسم ئەگەر رووداوەکانی هەشتی تەمووز و ڕۆژانی دوایی ریمود کۆنترۆڵەکەی لە گیرفانەی هاوسەرۆکی یەکێتیدا بوو بێت، کەواتە هاوسەرۆک ڕەچاوی کاتی و شوێنی گونجاوی نەکردووە. چونکە هەمووم□ان دەزانیـن کوردستان و عێراق لە بەردەم هەڵبژاردنێکی چارەنوس سازدایە تێکرایی پارتەکان چە عێراقی یا کوردستان شەڕی بەدەست هێنان دەنگ دەکەن، نەک وەک هاوسەرۆکانی یەکێتی شەڕی ناشرینکردنی یەکتری و هەڵوەراندنی دەنگەکانی یەکێتی بکەن. کە ئەم دەنگانەش ئەگەر بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆش نەبێت هۆکارێکە بۆ

بەرزکردنەوەی باڵانسی دەنگی نەیارەکانی. کەواتە لە ئەنجامی ڕەچاونەکردنی کات و شوێنی گونجاو بۆ تەقاندنەوەی بۆمبە تەوقیتکراوەکەی نێوان هاوسەرۆکان زەرەرمەندی یەکەمی ڕووداوەکانی ۸ی تەمووز خودی یەکێتی نیشتمانی کوردستانە.

بە دیوێکی دیکەدا ئەگەر ریمود کۆنترۆڵی رووداوەکانی رۆژی ۸ تەمووز و ڕۆژانی دوای لە دەرەوەی گیرفانی هاوسەرۆکانی یەکێتی دا بووبێت، کە هەروەکو هاوسەرۆکی یەکێتی لاهور شێخ جەنگی ئاماژەی پێدەکات، وە سەری ڕەش بە پەنجە پیانەری ریمود کۆنترۆڵەکە دادەنێت. کەواتە ئەوە دەرخەری ئە ڕاستیەیە کە پارتی وەکو تاکە پارت لە کوردستاندا هەمیشە لە کارەکانیدا ڕەچاوی کات وشوێنی گونجاو دەکات بۆ تەقانەوەی بۆمبە تەوقیتکراوەکان. بەتایبەتی تر لەم کارەیدا کە توانی چەندین نیشانە بپێکێت بە یەک تیر. چونکە لە دوای ڕێکەوتنامەی ستراتیجی نێوان پارتی و یەکێتی بۆ هیچ هەڵبژاردنێک، یەکێتی جگە لە پارتی نەیتوانیووە هاوپەیمانێتی ببەستێت لە گەڵ هیچ کەس و لایەنێکدا کەچی لە دوای کۆنگرەیی ٤ یەکێتیەوە ویستیان ئەم ڕێچکەیە بشکێنن و جیا لە پارتی حزبی تریش هەبێت هاوپەیمانێتی لە گەڵدا ببەستن، هەر وەکو بینیمان بە ڕا بەرایەتی لاهور شیخ جەنگی هاوپەیمانێتی نێوان بزوتنەوەی گۆڕان و یەکێتی ڕاگەیەنرا کە ئەمە پێچەوانەی ویستی پارتی دیموکراتی کوردستان بوو. هەر بۆیە تەقاندنەوەی بۆمبەکە کاتی گونجاو بوو بۆ پارتیەکان. وە جگە لە مەش هەندێ هێلی سوری سەرکردایەتی پارتی هەبوو کە لە لایەن لاهور شێخ جەنگی وە دەبەزێنران، کە بە مێژووی سەرکردایەتی یەکێتی نەیتوانیووە خۆی لە قەرەی ئەو هێڵانە بدات نەخوازەال□ بیبەزێنیت. کەواتە لە مشدا زەرەرمەندی یەکەم لە ڕووداوەکانی ۸ تەمووز و ڕۆژانی دوایی خودی یەکێتی نیشتمان کوردستانە.

---

35 فیلم لە یەمین فێستیڤاڵی فیلمی کوردی “مۆسکۆ” لە ڕووسیا

نمایش دەکرێن.. مەنسوور جیهانی

ـ لە یەکەمین خولی فێستیڤاڵی فیلمی کوردی "مۆسکۆ" لە وڵاتی ڕووسیا 35 فیلمی کوردیی لە ڕۆژانی بەڕێوەچوونی ئەم ڕووداوە سینەماییە لە سینەما "ئۆکتۆبەر" نمایش دەکرێن.

یەکەمین خولی فێستیڤاڵی فیلمی کوردی "مۆسکۆ" MKFF بە بەرپرسیاریی خاتوو "گولیزەر گەردەن زەری" Gulizer Gerdenzeri کاتژمێر 8ی دوێشەو چوارشەمە 21ی جوولای 2021 بە نمایشی فیلمی سینەمایی "کچانی خۆر" لە دەرهێنانی "ئێڤا هەسەن" Eva Husson فیلمسازی فەڕەنسی لە هۆڵی ژمارە 11ی ناوەندی سینەمایی "ئۆکتۆبەر" لە شاری مۆسکۆ لە وڵاتی فیدڕاسیۆنی ڕووسیا بە فەرمی دەستی پێکرد و بە نمایشی 34 فیلمی کوردیی دیکە تاکوو ڕۆژی یەکشەمە 25ی جوولای 2021 درێژەی دەبێت.

ناوی 10 فیلمی سینەمایی فێستیڤاڵی فیلمی کوردی "مۆسکۆ" Moscow بریتین لە:
"بیرەوەرییەکانی سەر بەرد" Memories On Ston لە دەرهێنانی "شەوکەت ئەمین کورکی" لە ئەڵمانیا و هەرێمی کوردستان، "پەنابەری بچووک" The Little Refugee لە دەرهێنانی "بەهتین قوبادی" لە ئێران و تورکیا، "کچانی خۆر" Girls of the Sun لە دەرهێنانی "ئێڤا هەسەن" لە فەڕەنسا، بەلژیکا، گورجستان و سویسرا، "سەربازی" Military لە دەرهێنانی "سەلین یووسف" لە ئەڵمانیا، قەتەر و هەرێمی کوردستان، "پێش بەفر بارین" BEFORE SNOWFALL لە دەرهێنانی "هیشام زەمان" لە ئەڵمانیا، قەتەر و هەرێمی کوردستان، "یەم مۆمێک، دوو مۆمێک" ONE CANDLE، TWO CANDLES لە دەرهێنانی "جانە ڕۆژبەیانی" لە عێراق، "زاگرۆس" ZAGROS لە دەرهێنانی "سەهیم عومەر خەلیفە" لە بەلژیکا، "پەڕەسلێرکە" THE SWALLOW لە دەرهێنانی "مانۆ خەلیل" لە سویسرا، "نزات لەبێ نێوان دوو ڕووبار" CURSE OF MESOPOTAMIA لە دەرهێنانی "لەواند عومەر" لە عێراق و ئەردەن و هەروەها "پاڵەوانی سەدە" THE HERO OF CENTURY لە دەرهێنانی "جوان بامەڕنی" لە عێراق.

هەروەها ناوی 5 بەڵگەفیلمی بەیندی ئەم ڕووداوە سینەماییەش بریتین لە:
"دیالۆگ" DIALOGUE لە دەرهێنانی "سەلیم ییڵدیز" Selim Yildiz لە تورکیا، "نامەیەک بۆ باوکم" A LETTER TO MY DAD لە دەرهێنانی

"ئیبڕاهیم سلێمان" لە هۆڵەندا و هەرێمی کوردستان، "دیسانەوە داهێنان بە چەرخ بکرێت، بە شێوازی کوردی" RE-INVENTOR OF THE WHEEL، KURDISH STYLE لە دەرهێنانی "تاتیانا کیسەلیڤا" Tatyana Kiseleva و "ولادیمیر وۆڵف" Vladimir Wolf لە ڕووسیا، "ئەوە چی دەڵێن" YOU NAME IT لە دەرهێنانی "حەسەن دەمیرتاش" لە ئەمەریکا و تورکیا و هەروەها "بەهەشتی من" MY PARADISE لە دەرهێنانی "ئەکڕەم هیدە" لە ئەڵمانیا.

هەروەها ناوی 16 کورتە فیلمی فێستیڤاڵی فیلمی کوردی "مەسکۆ"ش بریتین لە:
"دوایین ماڵی دنیا" THE WORLD'S LAST HOUSE لە دەرهێنانی "ئەمیر غوڵامی"، "لەکە" THE STAIN لە دەرهێنانی "شەهێش وەکیلی"، "دابەزە" GET OFF لە دەرهێنانی "تەیموور قادری"، "هاوینی قووەکان" THE SUMMER OF THE SWANS لە دەرهێنانی "مەریەم سەمەدی" و هەروەها "دەرگا" PORTAL لە دەرهێنانی "ئەیووب شێخ ئەحمەدی" لە ئێران، "بێدەنگ" SILENCE لە دەرهێنانی "ڕێزان یەشیلباش" Rezan Yesilbas لە تورکیا، "نابرادەری" DISTANT لە دەرهێنانی "لەیلا توپراک" لە سووریا، "ئارین" ARÎN لە دەرهێنانی "مزگێن موژدە ئەرسلان" لە بەریتانیا، "مرواری" TROUSERS لە دەرهێنانی "تەحسین ئەزمەن" لە تورکیا، "تامی کەروێشک" TASTE OF RABBIT لە دەرهێنانی "کاردۆ مەنسوور" لە ڕووسیا و نەرویژ، "ئاکۆڕن" ACORN لە دەرهێنانی "نەزمی قارەمان" لە تورکیا، "وەسیەت نامە" TESTAMENT لە دەرهێنانی "کامیران بێتاسی" لە هەرێمی کوردستان، "ڕێد ڕیدەل" RED RIDDLE لە دەرهێنانی "ئاسۆ مەهدی جەودەت" لە هەرێمی کوردستان، "پشیلەی من" MY CAT لە دەرهێنانی "عیماد میهمەندی" لە عێراق، "هیوا" HOPE لە دەرهێنانی "محەمەد شێخۆ" لە سووریا، فەڕەنسا و قەتەر و "باری قورس" THE HEAVY BURDEN لە دەرهێنانی "ئیلماز ئۆزدیل" لە تورکیا.

ناوی 4 کورتە فیلمی دیکۆمێنتاری ئەم ڕووداوە سینەماییە بریتین لە:
"هەنگاوێک بۆ ڕۆیشتن" A STEP TO GO لە دەرهێنانی "ڕێبوار محەمەدپوور" لە ئێران، "دیاب" DYAB لە دەرهێنانی "مازن م. شەرەبیانی" لە عێراق، "گەڕانەوە بۆ هەژاری" RETURN TO POVERTY لە دەرهێنانی "ئۆمای ئیسیک" Umay Isik لە تورکیا و هەروەها "دەست لێدان" TOUCH لە دەرهێنانی "وارمان سەعید" لە عێراق.

بۆ زانیاری زیاتر:

https://www.youtube.com/watch?v=skbju10Kr_4
www.moscowkff.ru
https://en.moscowkff.ru/programme

ئەگەر.. شیعر: ستیڤان شەمزینی

ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە مردنە
ئەوا دەمرم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە سووتانە
ئەوا دەسووتێم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە فڕینە
ئەوا دەفڕم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە قوربانییە
ئەوا قوربانیم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە زەحمەتییە
ئەوا زەحمەتکێشم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە گریانە
ئەوا دەگریم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە یاخیبوونە
ئەوا یاخیم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە توانەوەیە
ئەوا دەتوێمەوە
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە مەستبوونە
ئەوا مەستم

ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە بەدەنگییە
ئەوا بەدەنگ دەبم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە ژیانە
ئەوا دەژیم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە دێوانەییە
ئەوا دێوانەم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە پێکەنینە
ئەوا پێدەکەنم
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە شەپۆلە
ئەوا من دەریام
ئەگەر عەشقی تۆ
پێویستی بە رۆشتنە
ئەوا ناڕۆم
هەرگیز ناڕۆم
هەرگیز ناڕۆم
هەرگیز

ڕۆمانی ”بە ڕێگاوە”.. جیهانێکی تری خوێنەر.. میدیا خۆشناو

ڕۆمانی بە ڕێگاوە یەکێک بوو لە دەگمەنترین ئەو ڕۆمانە کوردیانەی کە زیاتر لە ئاست چاوەڕوانی و پەرۆشی من بوو بۆ خوێندنەوەی.

ئەرک و وەزیفەی نووسەری سەرکەوتوو هەر ئەوەنییە کە بنووسێت،

بەڵکو دەبێت بزانێ بۆچی و بۆ کێ دەنووسێت؟
بزانێ خوێنەرەکانی تا چ ئاستێک، قوڵبوونەوەیان هەیە بۆ ژانرەکانی نووسین، هەتا دەبێ شارەزایی ئەوەیشی هەبێت خوێنەرەکان لە چ بارێکی ئابووری ! کۆمەڵایەتی و سیاسین، چوون ، لە کۆتاییدا ، ئەم دەقە دەبێتە هی خوێنەر ، ئەوە خوێنەرە دەقی نووسەر شەن و کەو دەکات و ، باڵایی و ئاست بەرزی نووسەر دیاریدەکات.

ڕۆمانی بەڕێگاوە،کە سەرەتا بە ڵاڵ کردنی خەڵک و بەستانەوەی “نارسیس” و گرێ کوێرەی نهێنییەکان و پەرۆشی نارسیس بۆ دۆزینەوەی باوکی و ڕەچەڵەکی . کوشتن و شەڕانگێزی و باج دان بە بەخوێنی مرۆڤەکان و چ□□ژ بینین لە قڕکردن و پارچەپارچەکردنی مرۆڤ و پێکدادانی ئاین و شارستانییەکان و ململانێی ئامۆزاکان بۆ دەسەڵات دەستپێدەکات، تا دەگاتە ئەوەی “نارسیس” هەوڵی خۆکوشتن بدات، لێ دواسات پەشیمان دەبێتەوە.

کات لە بەڕێگاوە

کات: کاتی ڕۆمانەکە لە ساتی فەرمانڕەوایی
میر ئەمبێز دەست پێدەکات، تا گەڕانەوەی دەسەڵات بۆ نەوەکانی کە زیاتر لە نیو سەدە ساڵ مەزندە دەکرێت.

شون

شوێن: زیاتر ڕووداوەکان لە شەقڵاوەو دەورووبەری دەسووڕێنەوە
گۆڕی نێرگزان : دەکەوێتە نێوان دوو گوندی دەرەوەی شەقڵاوە

- شاری قەچووچان گەڕێکی شەقڵاەوە یە.
- هەرێمی فومەن شارێکی باکوری ئێرانە.
- هەرێمیئەشکەوت و چیایان تەوێڵە و بیارە و خوڕماڵە…..تاد.

ڕووداوەکانی ناو ڕۆمانەکە

ڕووداو: هەموو ڕووداوەکان خۆی لە شەڕانگێزی و کوشتن و ژیانی چەرمەسەری و لێکدابڕان و پێکدادانی ئاینەکان و حەز بۆ وەرگرتنی دەسەڵات دەبینن□تەوە.

کارەکتەرە سەرەکییەکان

کارەکتەر: پاڵەوان و کارەکتەر ” نارسیس” ی کوڕی” ئۆدیب “ە
لە گەڵ” میخۆی جولەکە” ،”مەلاخدری بەخورتی” و ” قۆیتاسی کوڕی قریاقۆس” ە

زمان لە لای منووسەر

نووسەر فرە د□و□م□ندە لە زمان زۆر شاڕەزاییە لە زمان و بن زمانەکان، چەندەها وشەو و زاراوە هەن لە ڕێگای ئەم ڕۆمانەوە نوێکرانەتەوە،
لەوانە (قەتاندن، قەراش قەری، جەخار،
پۆڵاو کوڕۆژ، هەڵزنان…هتد).

سەڕنج ڕاکێشترین دەقی ئەدەبی کوردی.

ئەتوانم بڵێم" بەڕێگاوە" تەنها ڕۆمانێکی ئاسایی و تەقلیدی نییە ، ڕۆمانێکە خوێنەر ماندوو و پەرۆش دەکات، بە وەڵامی هەر پرسیارێک ، پرسیارێکی ترت لا درووست دەبێت، خەمبار و شۆکت دەکات.
هەڵبەتە نووسەر زۆر لێهاتوانە توانیوویەتی واقیعی کۆمەڵگەکەمان کە پڕیەتی لە کوشتن و بڕین ، لە ڕێگەی مێژووەوە بە شێوازێکی فانتازیا بگەیەنێت بە خوێنەر.

لە کۆتاییدا ئەتوانم بڵێم:
“بەڕێگاوە” تەنها ڕۆمانێک نییە، بەڵکو جیهانێکی تری خوێنەرە.!
مەحاڵە تۆ خوێنەری “بەڕێگاوە” بیت و هەست نەکەیت خۆت کارەکتەری نێو ڕۆمانەکەی.! ماوە بێژم کە دڵشاد کاوانی
نووسەرێکی گەورە و خاکی و مرۆڤدۆستە.
ئەفسووس ڕۆمانی بەڕێگاوە بەزمانی کوردی نووسراوەتەوە، گەرنا ئێستا یەکێک دەبوو لە ڕۆمانە پێشەنگەکانی جیهانی، بۆیە پێویستە هەرچی زووە ئەم ڕۆمانە لای وەرگێڕانی لێبکرێتەوە و بچێتە سەر زمانە زیندووەکانی جیهان، خزمەتێکی گەورە به ئەدەب و فکر و باڵایی مەعریفە و ڕووانینی کورد نیشان گەلان دەدات.
سوپاس بۆ دیارییه بەنرخەکەتان پێشکەشی ئەدەبیاتی کوردستان کرد.